

De Meerkoet

Hoofdstuk 1. Hoe ziet de meerkoet eruit?

1.1 Het uiterlijk

Hoofdstuk 2. Hoe en waar leeft de meerkoet?

2.1 Het leefgebied

2.2 Vijanden

Hoofdstuk 3. Wat eet de meerkoet?

Hoofdstuk 4. Waar broedt een meerkoet?

4.1 Broedplek

4.2 Van balts tot jonge meerkoet

Gemeente Amsterdam

Amsterdamse Bos

Bezoekerscentrum "De Molshoop"

Bosbaanweg 5

020 - 5456100

www.amsterdamsebos.nl

Hoofdstuk 1. Hoe ziet de meerkoet eruit?

Wie kent de meerkoet niet?

Je ziet hem heel vaak in de sloten tussen de huizen, in vijvers en meertjes. Je hebt hem vast wel eens gezien, die zwarte vogel met witte snavel.

1.1 Het uiterlijk

De Latijnse naam van de meerkoet is *Fulica atra*.

De volwassen meerkoeten zijn helemaal zwart.

Alleen zijn snavel en zijn voorhoofd zijn wit.

Deze witte plaat op het voorhoofd is in het voorjaar groter dan in het najaar. De witte plaat is bij het mannetje groter dan bij het vrouwtje.

Het oogjes van de meerkoet zijn rood.

De tenen met daartussen de zwemvliezen zijn geelgroen.

Rode oogjes

Zwemvliezen van de meerkoet

De meerkoet is 38 cm groot. En weegt tussen de 600 en 900 gram

Het geluid van de Meerkoet klinkt als scherpe kreten.

Een meerkoet wordt gemiddeld tien jaar oud.

De kuikens hebben zwartachtig dons met rode plekken rond de kop en een kaal voorhoofd. De buik is lichter van kleur.

Als kuikens groter worden zijn ze bruingrijs met een witte plek bij de keel en de bovenborst, ze hebben nog geen witte plek op het voorhoofd.

een onvolwassen meerkoet

een kuiken

Hoofdstuk 2. Hoe en waar leeft de meerkoet?

Je ziet een meerkoet veel in het water. Om voedsel te zoeken duikt de meerkoet onderwater.

Een meerkoet heeft veel lucht tussen zijn verenkleed, waardoor het duiken best lastig is. Door de lucht blijft de meerkoet drijven.

Als hij toch wilt duiken, zet hij zich af met z'n poten en maakt een soort sprongetje om onder water te komen.

Een meerkoet op zoek naar eten

Een meerkoet vliegt niet zo graag. Als hij moet vluchten, rent hij liever weg over het water. Als de meerkoet toch moet vliegen moet hij eerst een flinke aanloop nemen, hij rent over het water waarna hij op kan stijgen.

Meerkoeten hoor je regelmatig, het mannetje roept 'pieks' en het vrouwtje 'kouw'.

In de zomer leeft de meerkoet meestal alleen, soms leven een mannetje en een vrouwtje samen.

In de winter leven ze in grote groepen. Vooral als het water bevroest, dan zorgen ze er samen voor dat een deel van het water niet bevroest (een wak).

In het broedseizoen zijn meerkoeten echte vechtersbazen, omdat ze hun nest verdedigen. Ze geven een kreet en vechten met hun poten en snavel.

Twee vechtende meerkoeten

2.1 Het leefgebied

In Nederland komt de meerkoet veel voor. Op bijna al het water zie je wel meerkoeten. Dit kunnen op grote wateren, plassen, meren, maar ook in parken, grachten en sloten zijn.

De meerkoet komt voor in heel Europa. Maar ook komt hij voor in Noord-Afrika, Azië en Australië.

2.2 Vijanden

De vijanden van meerkoeten zijn roofvogels, vossen en hermelijnen. De mens is ook een vijand van de meerkoet. Er worden vaak meerkoeten aangereden bijvoorbeeld.

Hoofdstuk 3. Wat eet een meerkoet?

Een meerkoet is een omnivoor. Dit betekent dat de meerkoet zowel planten als dieren eet. Net als bij mensen dus, wij eten ook groenten en vlees (als je tenminste geen vegetariër bent).

De meerkoet eet graag waterplanten, weekdiertjes, en waterinsecten.

Misschien heb je thuis wel goudvissen of guppy's in een kom of bak? Daar zit dan vast wel een plantje bij. Het plantje thuis bij je vissen zijn waterplanten. Op het plaatje hiernaast zie je ook een waterplantje die de meerkoet erg lekker vindt.

Meerkoeten eten ook graag weekdiertjes.

Maar wat zijn nou weekdiertjes?

Weekdiertjes zijn dieren die geen botten hebben. Wij, mensen, hebben wel botten.

Weekdiertjes zijn bijvoorbeeld slakken en dieren die in schelpen leven. Ze hebben hun botten aan de buitenkant zoals de schelp of het huisje van de slak.

Waterinsecten zijn insecten die op of in het water leven. Dit zijn bijvoorbeeld de waterspin, de watertor en de watervlo. Ook die bestjes vindt een meerkoet lekker.

watervlooien

watertor

Hoofdstuk 4. Waar broedt een meerkoet?

4.1 Broedplek

De meerkoet bouwt een nest aan de waterkant of soms midden op het water. Samen werken ze aan het nest. Het nest is groot en vaak een beetje slordig gemaakt. Het bestaat uit riet en waterplanten. De meerkoet gebruikt ook andere materialen die ze in de buurt vinden, zoals papier en plasticzakjes.

Een nest met bladerendak

Een nest van een meerkoet

Sommige meerkoeten hebben graag een dak boven hun hoofd. Ze vlechten over hun nest een soort kap van omgebogen en geknakte toppen van stengels. Of ze bouwen hun nest dicht tegen de waterkant. Zodat ze gebruik kunnen maken van de bladeren van planten van langs de kant.

3.1. Van balts tot jonge meerkoet

Eerst vindt er een baltsritueel plaats. Door een baltsritueel maken een mannetje en vrouwtje aan elkaar duidelijk dat ze willen paren met elkaar. Dit baltsritueel gebeurt met veel watergespat. Ze komen een stukje uit het water en klapperen met hun vleugels en trappelen met hun poten. Soms komen ze met hun nek uitgestrekt en de vleugels half omhoog op elkaar af, waarna ze op het laatste moment elkaar ontwijken of afremmen.

In het nest legt een meerkoet 6 tot 9 eieren. De eieren zijn grijsachtig van kleur met een heleboel kleine zwartbruine vlekjes en stipjes. Het broeden gebeurt door beide ouders van maart tot augustus. Na 21 tot 25 dagen komen deze eieren uit.

Na 2 á 3 dagen gaan de jongen het water in. Als de jongen ongeveer een maand oud zijn kunnen ze al aardig duiken en zelf al wat eten opscharrelen uit het water. De jongen kunnen na ongeveer 8 weken vliegen.

Meerkoeten kunnen 2 tot 3 keer per broedseizoen een nest met jongen groot brengen.